Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), jud. Grozav Georgeta
Dosar nr. 2ac-63/23 (2-20158824-02-2ac-27012023)

D E C I Z I E

25 mai 2023 mun. Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău,

În componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul: Secrieru Ion
Judecătorii: Anton Marina și Cotorobai Vitalie
Grefier: Jumiga Tamara

examinând în şedinţă publică în ordine de apel, apelul declarat de „Leutis" SRL, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de „Reviral-Grup" SRL împotriva „Leutis" SRL cu privire la încasarea datoriei de plată conform contractelor de livrare a bunurilor și prestarea lucrărilor, încasarea penalității de întîrziere și compensarea cheltuielilor de judecată, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 decembrie 2022 prin care acţiunea a fost admisă, după expunerea esenţei cauzei de către judecătorul-raportor Secrieru Ion,-

a **c o n s t a t a t :**

Pretențiile reclamantului:

1. La 16 decembrie 2020, SRL „Reviral Grup" a înaintat cerere de chemare în judecată către SRL „Leutis" privind încasarea datoriei, penalității de întîrziere şi a cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, între SRL „Reviral Grup" în calitate de executor și SRL „Leutis" în calitate de beneficiar au fost încheiate două contracte privind livrarea bunurilor și prestarea de lucrări, contractul nr. 05 din 04 ianuarie 2019 și contractul nr. 03 din 10 ianuarie 2020.

3. Potrivit prevederilor pct. 1.1 din ambele contracte, reclamantul SRL „Reviral Grup" și-a asumat obligațiunea livrării de bunuri și executării unor lucrări prevăzute în Anexe la aceste contracte, iar pîrîtul SRL „Leutis" și-a asumat obligațiunea achitării costului bunurilor livrate și a volumului lucrărilor executate.

4. SRL ,,Reviral Grup” a menționat că, în condițiile și în scopul îndeplinirii obligațiunilor contractuale asumate, SRL ,,Reviral Grup” a livrat către pîrît geamuri, termopane, uși, fațade din sticlă, vitralii.

5. Totodată, de către reclamant au fost executate o serie de lucrări privind instalarea și montarea acestor bunuri indicate în context și livrate către pîrît, toate lucrările fiind indicate în anexele și actele lucrărilor executate semnate de părțile acestui litigiu.

6. Reclamantul a indicat că, pe parcursul îndeplinirii de către reclamant a obligațiunilor la ambele contracte, a livrării de bunuri și executării lucrărilor de construcție, din partea pîrîtului nu au parvenit careva pretenții sau obiecții justificate la capitolul volum și calitate, toate lucrările executate fiind în permanență verificate și acceptate de reprezentanții pîrîtului SRL ,,Leutis”.

7. Astfel, potrivit evidenței contabile se constată o executare necorespunzătoare și esențială de către pîrît a obligațiunilor asumate la contractele enunțate, deoarece potrivit pct. 2.3 din ambele contracte, pîrîtul SRL ,,Leutis” și-a asumat obligațiunea achitării lucrărilor executate pe parcursul a 3 zile bancare din data semnării actelor de recepționare a lucrărilor executate, or, în caz contrar potrivit pct. 3.1 din contract pîrîtul va achita o penalitate de 0,1% din suma neachitată pentru fiecare zi de întîrziere.

8. SRL ,,Reviral Grup” a declarat că, suma totală a contractului nr. 05 din 04 ianuarie 2019 în mărime de 3.146.736 lei a fost achitată integral de către pîrît tocmai la data de 28 februarie 2020, cu o întîrziere semnificativă. Respectiv, penalitatea contractuală calculată conform prevederilor pct. 2.3 din contract constituie 234.994,99 lei.

9. Totodată, reclamantul a indicat că, potrivit evidenței contabile privind achitările efectuate de pîrît la contractul nr. 03 din 10 ianuarie 2020 de livrare a produselor și prestare a lucrărilor, s-a înregistrat o sumă restantă neachitată de către pîrît în mărime de 981.776 lei, o penalitate de întîrziere la achitări în mărime de 348.646,21 lei, iar total suma datoriei restantă constituie 1.330.422,21 lei. Suma datoriei indicată la acest contract a survenit ca urmare a executării lucrărilor de confecționare și montare a construcțiilor din compozit, de către reclamant. În acest sens, la 02 aprilie 2020, reclamantul a transmis, iar pîrîtul în persoana administratorului L. Dobînda a recepționat pentru contrasemnare facturile fiscale și actele lucrărilor executate, acest fapt fiind prin mențiunea și semnătura aplicată de

către administratorul SRL „Leutis”, scrisoare de însoțire, facturile fiscale și actele lucrărilor executate care au fost anexate.

10. SRL „Reviral Grup” a declarat că, potrivit pct. 2.7 din contractul nr. 03 din 10 ianuarie 2020 expres este prevăzut, că dacă pîrîtul SRL „Leutis” pe parcursul a 5 zile calendaristice nu semnează actele prezentate ori nu prezintă un refuz motivat, cu certitudine lucrările se consideră recepționate fără rezerve. La caz, pîrîtul a fost informat și în mod suplimentar despre toate aceste circumstanțe cît și despre necesitatea achitării sumei datoriei la acest contract în mărime de 1.480.174 lei. Notificarea din 17 august 2020 a fost recepționată de către partea oponentă la 22 august 2020.

11. Reclamantul a menționat că, la 25 septembrie 2020 a expediat în adresa pîrîtului o notificare privind achitarea sumelor restante calculate la contractele indicate pe parcursul a 7 zile calendaristice din data recepționării acesteia. La 29 septembrie 2020 pîrîtul a recepționat notificarea, însă a rămas fără executare, iar pîrîtul continuă sub diferite pretexte să se eschiveze cu rea credință de la executarea obligațiunilor contractuale asumate, refuză de a achita suma datoriei acumulată.

12. SRL „Reviral Grup” a solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul pîrîtului SRL „Leutis” în beneficiul său a sumei de 234.994,99 lei ca penalitate la contractul nr. 05 din 04 ianuarie 2019, a sumei de 981.776 lei ca datorie neachitată și penalitatea în mărime de 348.646,21 lei la contractul nr. 03 din 10 ianuarie 2020, a taxei de stat și a cheltuielilor legate de judecarea cauzei.

Poziţia instanţei de fond:

13. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 decembrie 2022, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Reviral -Grup” către SRL „Leutis” privind încasarea datoriei, penalităţii de întîrziere şi a cheltuielilor de judecată.

14. S-a încasat de la SRL „Leutis” în beneficiul SRL „Reviral-Grup”, penalitatea formată în baza contractului nr. 05 din 04 ianuarie 2019, în mărime de 234 994,99 lei (două sute treizeci şi patru mii nouă sute nouăzeci şi patru lei şi nouăzeci şi nouă bani), datoria formată în baza contractului nr. 03 din 10 ianuarie 2020, în mărime de 780 174 lei (şapte sute optzeci mii una sută şaptezeci şi patru lei) şi penalitatea de întîrziere în mărime de 348 646,21 lei (trei sute patruzeci şi opt mii şase sute patruzeci şi şase lei şi douăzeci şi unu bani) şi taxa de stat în

mărime de 46 962,52 lei (patruzeci şi şase mii nouă sute şaizeci şi doi lei şi cincizeci şi doi bani).

Solicitarea apelantului:

15. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 30 decembrie 2022, SRL „Leutis” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 decembrie 2022.

16. Apelul este depus în termenul legal de 30 de zile prevăzut de art. 362 Cod de procedură civilă, hotărârea a fost pronunțată la 26 decembrie 2022, iar apelul nemotivat a fost depus la 30 decembrie 2022 (f. d. 67 vol. II).

Argumentele părţilor:

17. În motivarea cererii de apel, SRL „Leutis” a invocat că, nu este de acord cu hotărârea contestată.

18. Relevă că, prin încheierea din 18 decembrie 2020 prin care judecătorul de primă instanță a examinat posibilitatea amînării taxei de stat din cadrul cererii de chemare în judecată depusă de SRL „Reviral Grup” către SRL „Leutis” privind încasarea sumei de 1 565 417,20 lei, instanţa de judecată nu a analizat materialele dosarului conform prevederilor legale procesuale şi anume art. 86 alin. (1) Cod de procedură civilă.

19. Afirmă că, persoana juridică SRL „Reviral Grup”, solicitând amânarea plăţii taxei de stat, urma să probeze lipsa mijloacelor flnanciare, prezentând probe pertinente în acest sens, în calitate de probă puteau servi: informaţia de la SFS privind existenţa şi situaţia conturilor bancare, dările de seamă fiscale pentru ultimii ani, etc.

20. Indică că, instanţa de judecată a pronunţat o încheiere de amânare a taxei de stat, fără a examina probe ce are probaţiune asupra motivării amânării taxei de

21. Notează că, în cadrul şedinţei de judecată din 02 decembrie 2021 (f. d. 19-21, Volumul II), reprezentantul pârâtului/apelant SRL „Leutis”, Ceban Alexandru a solicitat scoaterea cererii de pe rol în baza art. 267 lit. k) Cod de procedură civilă, deoarece reclamantul nu a achitat taxa de stat, indicată în încheierea din 18 decembrie 2020.

22. Relatează că, în cadrul şedinţei de judecată instanţa de judecată nu a purces la executarea prevederilor încheierii din 18 decembrie 2020 prin care era obligată să scoată de pe rol cererea a reclamantului SRL „Reviral Grup” pe motiv că nu a achitat taxa de stat, care a fost amânată până la începerea dezbaterilor judiciare.

23. La fel, a invocat traducerile documentelor anexate la dosar, în conformitate cu prevederile art. 167 Cod de procedură civilă, Actele care se anexează la cererea de chemare în judecată alin. (1) La cererea de chemare în judecată se anexează: dacă înscrisurile şi cererea de chemare în judecată sînt făcute într-o limbă străină, instanţa dispune prezentarea traducerii lor în modul stabilit de lege: instanţa iarăşi a încălcat prevederile legislaţiei procedurale. La materialele cererii sub forma de anexe sunt anexate un şir de acte ce nu sunt traduse în limba de stat, care se pot interpreta şi avea un rezultat diferit şi modul de apreciere a sensului indicate în contracte şi acte.

24. Mai invocă că, în cadrul examinării acţiunii de judecată, „Leutis" SRL, prin intermediul cancelariei instanţei de judecată a depus cerere de excepţia de tardivitate la data de 30 noiembrie 2022 în partea încălcarii termenului de prescripție extentivă a calcularii penalităţii. La cererea de excepţia de tardivitate a fost anexat calculul penalităţii care combate şi care pune la îndoială calculul depus de către SRL „Reviral Grup".

25. Notează că, în cadrul şedinţei de judecată din 30 noiembrie 2022 instanţa de judecată a restituit reprezentantului „Leutis" SRL ambele exemplarele (2 exemplare) cu anexarea calculului ce ţine de penalităţi, motivând că aşa cereri se examinează numai la etapa de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare fără a emite o încheire motivată.

26. Consideră că, prin restituirea ambelor exemplare cu calculul penalitatilor, şi neemiterea unei încheieri motivate supus recursului, instanţa de judecată din nou a încălcat prevederile legale şi anume art. 186^1 alin. (3) Cod de procedură civilă.

27. Având în vedere privinţa limitării competenţelor instanţei de judecată de a organiza dezbateri judiciare în faza de pregătire a cauzei, a omisiunii legislative de a reglementa faza dezbaterilor judiciare la examinarea excepţiei de tardivitate, precum şi a eventualelor contradicţii dintre diferite norme ale Codului de procedură civilă, Curtea observă că din spiritul coroborat al articolelor 185 alineatele (1) lit. n) şi (2) şi 186^1 alin. (2) rezultă că instanta este îndreptătită să asculte opinia părţilor fată de exceptia de tardivitate chiar în orice faza de examinare a acțiunii (...).

28. Indică că, instanța de fond nu a acceptat cerința cu privire la Excepția de tardivitate nici la Contractul nr. 05 din 04.01.2019.

29. În apel sau în recurs, prescripţia poate fi opusă de îndreptăţit numai în cazul în care instanţa se pronunţă asupra fondului.

30. Mai mult ca atât, remarcă că, potrivit Actului de verificare din 2019, semnat între reclamant „Reviral Grup” SRL și pârât Î.M. „Leutis” SRL (f. d. 107) nu se regăsește penalitatea.

31. Relatează că, termenul de prescripţie începă să curgă de „la data naşterii dreptului la acţiune ”, care include momentul „când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului”. Iar, acest drept Reclamantul „Reviral Grup” SRL l-a omis.

32. Tot, în cadrul şedinţei de judecată din 30 noiembrie 2022 instanţa de judecată a restituit demersul asupra depunerii cererii reconvenţionale a reprezentantului „Leutis” SRL privind nulitatea facturilor fiscale, motivând că astfel de cereri se depun pînă la începerea dezbaterilor judiciare or, aceasta a fost depusă la etapa examinării cauzei în fond, contrar prevederilor art. 172 alin. (1) CPC, care indică expres, că până la începerea dezbaterilor judiciare, pârâtul are dreptul să intenteze împotriva reclamantului o acţiune reconvenţională pentru a fi judecată odată cu acţiunea iniţială.

33. Instanţa de fond nu a motivat printr-o încheiere, decizia de restituire a demersului asupra depunerii cererii reconvenţionale a reprezentantului „Leutis” SRL, neanexând ca înscrisuri cererea recovențională la materialele dosarului.

34. Relatează că, „Reviral Grup” SRL la data de 25.09.2020 a notificat Î.M. „Leutis” SRL că datoria la Contractul nr. 05 din 04.01.2019 a fost stinsă la data de 28.02.2020, inclusiv și penalitatea calculată de 235 819,35 lei (f. d. 168) din restul mijloacelor bănești primite fiind achitată datoria de bază. Și tot în Notificarea nr. 1 din 25.09.2020 „Reviral Grup” SRL (f. d. 168) notifică că au restanță în mărime 235 819,35 lei la Contractul nr. 05 din 04.01.2019.

35. Însă instanța de fond făcând referire în motivarea hotărârii la art. 624-625-626 Cod Civil (pînă la 01 martie 2019) se contrazice și emite în favoarea „Reviral Grup” SRL, penalitatea în mărime de 235 819,35 lei la Contractul nr. 05 din 04.01.2019, refuzând acceptarea cererii privin excepția de tardivitate.

36. Relatează că, curgerea termenului de prescripţie în acţiunea, rezultată din încălcarea de către o parte contractuală a condiției despre achitarea mărfii (lucrărilor, serviciilor) în rate, începe pentru fiecare rată în parte din ziua cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său. (Avansul este echivalent cu rata de plată)

37. Notează că, în contractul de antrepriză poate fi prevăzut că recepţia lucrărilor va fi executată pe părţi, dar executarea în contractul de antrepriză

reprezintă un obiect unitar. De aceea, potrivit p. 3 art. 968 Cod civil, dacă contractul de antrepriză prevede recepţia lucrărilor pe părţi, curgerea termenului de prescripţie se începe de la data recepţiei lucrărilor în total.

38. Termenul de prescripţie se naște după semnarea actului de îndeplinire a lurărilor şi nu mai apoi se eliberează facturile fiscale. Astfel, după fiecare act de îndeplinire a lucrărilor semnat împreună şi cu eliberarea facturii fiscale, ulterior după trecerea a 3 zile conform prevederilor contractuale începe să curgă termenul de prescripţie extentiv pentru calcularea penalităţii de 6 luni. După expirarea acestui termen de 6 luni reclamantul este decăzut din acest drep ce a mai cere penalitatea.

39. Referitor la calcularea penalităţii indică că pentru facturile fiscale eliberate pentru perioada de 2019 termenul de prescripţie a expirat la momentul achitarii totale de către „Leutis" SRL.

40. Din aceste considerente, instanța de fond a restituit calculul anexat de către „Leutis" SRL în cadrul cererii de excepţie de tardivitate, prin care a arătat corectitudinea calcularii penalităţii într-un termen de prescripţie prevăzut de lege.

41. Mai mult ca atât, cererea de excepție de tardivitate nu se regăsește în hotărârea motivată a instanței.

42. Consideră că, calculul penalitaţii solicitate de către reclamant este incorect şi ilegal şi contrar legislaţiei civile şi a dus în eroare instanţa de judecată la momentul depunerii cererii de chemare în judecată.

43. Indică că, datoria „Leutis" SRL la momentul depunerii acțiunii în judecată constituia 201 600 lei, la Contractul nr. 03 din 10.01.2020.

44. Prin prezentarea de către reclamantul „Reveral Grup" SRL, calculul la penalitatea la facturile enumerate, reclamantul a omis tremenul de prescripţie de 6 luni prevăzut de art. 268 Cod civil de adresare în instanţa de judecată cu o acţiune pentru incasarea penalităţii.

45. A mai invocat și stingerea obligaţiei, în conformitate cu prevederile art. 642 Codul civil (în redacţia legii în vigoare pană la 1 martie 2019).

46. Mai relatează că, suma ce a fost livrată de către „Reveral Grup" SRL -1 465 985,32, iar „Leutis" SRL a achitat suma de 2 277 767,58 Lei, sumele indicate sunt pîna la data de 01.04.2020 inclusiv.

47. Reclamantul „Reveral Grup" SRL a informat la data de 17.08.2020 că „Leutis" SRL a avut o penalitate pentru perioada - 2019 pe contractul nr. 05 din 04.01.2019, a fost achitată arbitral de către reclamantul „Reveral Grup" SRL suma

de 234 994,99 lei în calitate de penalitate. Prin documentul din data de 17.08.2020 care a fost expediat de reclamantul „Reveral Grup” SRL nu s-a anexat nici o anexă în calitate de calcul la penalitate sau din ce perioadă se calculează penalitatea.

48. Precizează că, reprezentantul reclamantului, nici Directorul general a „Reviral Grup” SRL nu a prezentat instanței de fond, potrivit punct. 1.2. a Contractului nr. 05 din 04.01.2019 „Volumul lucrărilor și prețului sunt indicate în Anexa nr. 1, care constituie parte integrantă a prezentului contract.”

49. Remarcă că, în cadrul ședinţelor de judecată de nenumărate ori s-a confirmat şi s-a constatat că reclamantul „Reviral Grup” SRL nu a îndeplinit prevederile contractuale şi anume: la materialele dosarului lipsește Anexa 1 ce prevede punctul 1.2 al contractului nr. 05 din 04.01.2019, cu privire la volumul lucrărilor şi a preţurilor; la materialele dosarului lipsește Anexa 2 ce prevede punctul 1.3 al contractului nr. 05 din 04.01.2019, cu privire la furnizarea comenzii în conformitate cu schiţa aprobată de către părţi; la materialele dosarului lipsește Anexa 3 ce prevede punctul 1.4 al contractului nr. 05 din 04.01.2019, cu privire la furnizarea comenzii în conformitate cu schiţa aprobată de către părţi.

50. Menționează că, pe toata perioada judecarii cauzei, reprezentantul reclamantului prin dol şi viclenie a transferat obiectul Contractului nr. 05 din 04.01.2019 ce ține de instalarea fațadei pe Contractul nr. 3 din 10.01.2020, făcând referire precum că Actul nr. 2 din 28.02.2020 este acceptat de ‚Leutis” SRL prin faptul că este semnat de prorabul companiei pârâtului, care nu este persoana împuternicită pentru semnarea a careva acte juridice.

51. Mai mult ca atât, reprezentantul reclamantului nu a putut da lămurire instanței, din care motiv sunt 2 (două) Acte de îndeplinire a lucrărilor și anume Actul nr. 2 din 28.02.2020 (f. d. 116) semnat de opersoană neîmputernicită și Actul nr. 7 din 28.02.2020 (f. d. 94) semnat și ștampilat de Directorul General a pârâtei în valoare de 522 223,84 lei (instalarea vitraliu cu geam termopan f.d. 93).

52. Finalmente, având în vedere că litigiul în cauză rezultă că la executarea Contractului nr. 05 din 04.01.2019 „Reviral Grup” SRL însuși nu a îndeplinit clauzele contractuale sus menționate.

53. Mai indică că, Î.M. „Leutis” SRL a semnat la data de 31.12.2019 Actul de verificare decontărilor reciproce (f. d. 107) „Reviral Grup” SRL prin care Î.M. „Leutis” SRL cu bună- credință a confirmat că are restanța la Contractul nr. 05 din 04.01.2019 fără penalități, și care a fost stinsă integral la data de 28.02.2020.

54. Menționează faptul că, între „Reviral Grup” SRL și Î.M. „Leutis” SRL a fost semnat Contractul nr. 3 din 10.01.2020.

55. Afirmă că, facturile fiscale Seria IM1816746 din 31.03.20 şi Seria IM1816748 din 02.04.20, şi actul de îndeplinire a lucrărilor nr. 10 din 31.03.2020 şi actul de îndeplinire a lucrărilor nr. 11 din 02.04.2020 sunt false deoarece asemenea lucrări nu au fost efectuate de fapt.

56. Apelantul „Leutis” SRL consideră că, actele enumerate sunt fictive şi solicită instanţa de judecată de a constata nulitatea acestor acte, care nu au efecte juridice contabile şi fiscale.

57. La 02.04.2020 „Leutis” SRL a primit o scrisoare de însoțire de la „Reviral Grup” SRL la domiciliul pârâtului unde au fost anexate facturi fiscale cu seria IM1816746 din 31.03.20 şi Seria IM1816748 din 02.04.20 şi acte de îndeplinire a lucrărilor. Prin care reclamantul a facturat servicii de „Lucrări de instalare construcției de compozit conform PV nr. 10 din 31.03.2020 cu metraj de 230,5m.p şi PV nr. 11 din 02.04.2020 cu metraj de 500 m.p.

58. Cu privire la facturile fiscale cu Seria IM1816746 din 31.03.20 şi Seria IM1816748 din 02.04.20, şi actul de îndeplinire a lucrărilor nr. 10 din 31.03.2020, actul de îndeplinire a lucrărilor nr. 11 din 02.04.2020 le consideră ca acte fictive, care nu sunt acceptate de pîrîtul „Leutis” SRL. Dat fiind că facturile fiscale enumerate nu sunt semnate de către beneficiar ele nu au o valoare juridică, contabilă şi nici fiscală. Deoarece astfel de lucrări nu s-au efectuat în perioada de facturare şi în anexele contractuale nu sunt prevăzute astfel de lucrări. Ca de exemplu anexa 1.1 al contractului nr. 03 din 10.01.2020 nu sunt prevăzute asemenea lucrări de instalare a plăcilor de compozit; anexele 1.1-1.3 sunt parte integrante la contract nr. 03 din 10.01.2020 ce prevăd ce fel de lucrări se vor efectua de către antreprenor şi care sunt costurile.

59. Reprezentantul apelantului SRL „Leutis” a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii contestate și emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

60. La 20 martie 2023, reprezentantul intimatului SRL „Reviral-Grup” a depus referință pe marginea apelului, solicitând respingerea apelului și menținerea hotărârii contestate.

Poziția părților în apel:

61. În ședința de judecată a instanței de apel, reprezentantul apelantului SRL „Leutis”, Ceban Alexandru a susținut apelul în sensul declarat.

62. În ședința de judecată a instanței de apel, reprezentantul intimatului SRL „Reviral-Grup”, Ioniță Iurie a solicitat respingerea apelului și menținerea hotărârii contestate.

Aprecierea instanţei de apel:

63. Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel şi în raport cu materialele dosarului, **Colegiul civil**, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră cererea de apel ca fiind neîntemeiată şi urmează a fi respinsă, cu menținerea hotărârii contestate a primei instanțe, din următoarele motive.

64. Potrivit art. 385 lit. a) Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

65. Potrivit art. 373 Codul de procedură civilă, (1) instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

(2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

(3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă.

66. **Colegiul judiciar** verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe în raport cu prevederile art. 238-241 Cod de procedură civilă, constată că, dispoziţiile procedurale sus-invocate au fost respectate în tot, astfel instanţa de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părţi, a constatat şi elucidate pe deplin circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, concluziile instanţei de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

67. Din materialul probator rezultă că, la 16 decembrie 2020, SRL „Reviral Grup” a înaintat cerere de chemare în judecată către SRL „Leutis” privind încasarea sumei de 234.994,99 lei ca penalitate la contractul nr. 05 din 04 ianuarie 2019, a sumei de 981.776 lei ca datorie neachitată și penalitatea în mărime de

348.646,21 lei la contractul nr. 03 din 10 ianuarie 2020, a taxei de stat și a cheltuielilor legate de judecarea cauzei.

68. Fiind investită cu judecarea pricinii în fond, prima instanță a concluzionat asupra temeiniciei acțiunii depuse de către SRL „Reviral Grup” și s-a încasat de la SRL „Leutis” în beneficiul SRL „Reviral-Grup”, penalitatea formată în baza contractului nr. 05 din 04 ianuarie 2019, în mărime de 234 994,99 lei (două sute treizeci şi patru mii nouă sute nouăzeci şi patru lei şi nouăzeci şi nouă bani), datoria formată în baza contractului nr. 03 din 10 ianuarie 2020, în mărime de 780 174 lei (şapte sute optzeci mii una sută şaptezeci şi patru lei) şi penalitatea de întîrziere în mărime de 348 646,21 lei (trei sute patruzeci şi opt mii şase sute patruzeci şi şase lei şi douăzeci şi unu bani) şi taxa de stat în mărime de 46 962,52 lei (patruzeci şi şase mii nouă sute şaizeci şi doi lei şi cincizeci şi doi bani).

69. Potrivit art. 8 alin. alin. (1), (2) lit. a) Cod civil (în redacția până la 01 martie 2019), drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice.

70. Conform art. 9 alin. (1) Cod civil (în redacția până la 01 martie 2019), persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară.

71. Potrivit art. 512 alin. (1) Cod civil (în redacția până la 01 martie 2019), în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

72. Conform art. 513 alin. (1) Cod civil (în redacția până la 01 martie 2019), debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.

73. Potrivit art. 572 alin. alin. (1), (2) Cod civil (în redacția până la 01 martie 2019), temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

74. Potrivit art. 970 alin. (1) Cod civil (în redacția până la 01 martie 2019), prin contractul de prestări servicii, o parte (prestator) se obligă să presteze

celeilalte părți (beneficiar) anumite servicii, iar aceasta se obligă să plătească retribuția convenită.

75. Judecând cauza în apel, **Colegiul judiciar** a stabilit că, la *04 ianuarie 2019* între SRL „Reviral Grup” în calitate de executor și SRL „Leutis” în calitate de beneficiar, a fost semnat contractul privind livrarea de bunuri și prestarea de lucrări cu nr. 05, prin care SRL „Reviral Grup” și-a asumat obligațiunea livrării de bunuri și executării unor lucrări, iar SRL „Leutis” și-a asumat obligațiunea achitării costului bunurilor livrate și a volumului lucrărilor executate.

76. Astfel, potrivit obligațiilor contractuale SRL „Reviral Grup” s-a angajat să livreze produse și să presteze lucrări persoanei juridice SRL „Leutis”, iar ultimul potrivit pct. 2.3 din contract s-a obligat să achite costul bunurilor livrate și a volumului lucrărilor executate pe parcursul a 3 zile bancare din data semnării actelor de recepționare a lucrărilor.

77. Instanța de fond a stabilit că, pârâtul/apelant SRL „Leutis” a achitat pentru serviciile prestate pentru contractul din 04 ianuarie 2019, cu întîrziere în anul 2020, temei pentru care a solicitat încasarea penalităţii de întîrziere pe contractul sus-indicat.

78. Potrivit art. 3.1 din contract pîrîtul va achita o penalitate de 0,1% din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere.

79. Conform art. 971 alin. (1) Cod civil (în redacția până la 01 martie 2019), plata pentru servicii se efectuează după prestarea serviciilor.

80. Potrivit pct. 2.3 din contractul privind livrarea de bunuri și prestarea de lucrări nr. 05 semnat de părți la 04 ianuarie 2019, achitarea bunurilor livrate și a lucrărilor executate va avea loc pe parcursul a 3 zile bancare din data semnării actelor de recepționare a lucrărilor.

81. Conform art. 624 Cod civil (pînă la 01 martie 2019), clauza penală (penalitatea) este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun. Prin clauză penală se poate garanta numai o creanță valabilă. Clauza penală poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligației garantate prin clauza penală sau a părții neexecutate. Părțile pot conveni asupra unei clauze penale mai mari decît prejudiciul. Debitorul nu este obligat să plătească penalitate în cazul în care neexecutarea nu se datorează vinovăției sale.

82. La caz, prima instanță corect a punctat că, potrivit facturii fiscale nr. IV3625384 și a actului lucrărilor executate nr. 1 din 28 februarie 2019 (f. d. 20-22, Vol. 1), pârâtul/apelant SRL „Leutis” a achitat suma de 72 589,50 lei la data de 15 mai 2019, cu o întîrziere de 70 de zile, iar potrivit calculului: 0,1% din suma de 72.589,50 lei, constituie 72,59 lei pentru fiecare zi de întârziere- (72.589,50 lei x0,1%)/100=72,59 lei, respectiv penalitatea calculată pentru factura nr. IV3625384 din 28 februarie 2019 constituie suma de **5.081,30 lei** (72,59 lei x70 zile=5.081,30 lei).

83. Conform facturii fiscale nr. IV3625385 și a actului lucrărilor executate nr. 2 din 28 februarie 2019 (f. d. 23-24, Vol. 1), la suma totală de 36 066 lei pârâtul/apelant SRL „Leutis” a achitat parțial suma de 18.971,52 lei la data de 15 mai 2019, cu o întîrziere de 70 de zile, iar potrivit calculului: 0,1% din suma de 36.066 lei, constituie 36,07 lei pentru fiecare zi de întârziere, respectiv 36,07 lei x 70 zile=2.524,90 lei.

84. La 04 aprilie 2019, cu o întîrziere de 50 de zile pârâtul/apelant SRL „Leutis” a achitat diferența sumei de 17.094,38 lei, iar potrivit calculului: 0,1% din suma de 17.094,38 lei, constituie 17,09 lei pentru fiecare zi de întârziere, respectiv, 17,09 leix 50 zile=854,50 lei. Astfel, penalitatea totală calculată pentru factura nr. IV3625385 din 28 februarie 2019 constituie suma de **3.379,40 lei** (2.524,90 lei + 854,50 lei=3.379,40 lei).

85. Potrivit facturii fiscale nr. IV3625396 și a actului lucrărilor executate nr. 3 din 29 martie 2019 (f. d. 26-28, vol. 1), la suma totală de 84.801,60 lei pârâtul/apelant SRL „Leutis” a achitat parțial suma de 32.905,62 lei la data de 04 iulie 2020, cu o întîrziere de 91 de zile, iar potrivit calculului: 0,1% din suma de 84.801,60 lei, constituie 84,8 lei pentru fiecare zi de întîrziere. Respectiv, 84,8 lei x 91 zile=7.716,80 lei. Suma restantă pentru factura nr. IV3625396 constituie suma de 51.895,98 lei.

86. La 18 iulie 2019 pârâtul/apelant SRL „Leutis” a achitat suma de 50.000 lei, cu o întîziere de 17 zile. Astfel, penalitatea calculată pentru 14 zile întîrziere constituie suma de 726,60 lei (51,9 lei * 17 zile=726,60 lei). Iar, la 20 august 2019 pârâtul/apelant SRL „Leutis” a achitat suma restantă în mărime de 1.895,98 lei. Respectiv, penalitatea calculată pentru 33 zile de întîrziere constituie 62,70 lei (1,90 lei x 33 zile=62,70 lei). Astfel, se atestă o penalitate la factura fiscală nr. IV3625396 29 martie 2019 în mărime de **8.506,10 lei** (7.716,80 lei + 726,60 lei + 62,70 lei=8.506,10 lei) .

87. Conform facturii fiscale nr. IV3625370 și a actului lucrărilor executate nr. 4 din 15 aprilie 2019 (f. d. 29-30, Vol.1) pârâtul/apelant SRL „Leutis” a achitat suma de 109.298,40 lei la data de 20 august 2019, cu o întîrziere de 123 zile. Astfel, penalitatea calculată pentru 123 zile constituie suma de **13.443,90 lei** (109,30 lei x 123 zile=13.443,90 lei).

88. Potrivit facturii fiscale nr. IV3625374 și a actului lucrărilor executate nr. 5 din 23 aprilie 2019 (f. d. 32-33, Vol. 1) pârâtul/apelant SRL „Leutis” urma să achite suma de 103.233,60 lei. La data de 20 august 2019 a achitat suma de 88.805,62 lei (cu o întîrziere de 112 zile), iar la data de 29 august 2019 a achitat suma restantă de 14.427,98 lei (cu o întîrziere de 9 zile). Astfel, penalitatea totală potrivit facturii fiscale nr. IV3625374 din 23 aprilie 2019 constituie suma de **11.691,63 lei** ((103,23 lei x 112 zile) + (14,43 lei x 9 zile)= 11.691,63 lei).

89. Conform facturii fiscale nr. IV3625406 și a actului lucrărilor executate nr. 6 din 16 mai 2019 (f. d. 35-36, Vol. 1) pârâtul/apelant SRL „Leutis” a achitat suma de 59.845,80 lei la data de 29 august 2019, cu o întîrziere de 99 de zile. Astfel, se atestă o penalitate de **5.925,15 lei** (59,85 lei * zile=5.925,15 lei).

90. Potrivit facturii fiscale nr. IV3625413 și a actului lucrărilor executate nr. 7 din 29 mai 2019 (f. d. 37-38, Vol. 1) pârâtul/apelant SRL „Leutis” a achitat suma de 91.270,32 lei la 29 august 2019, cu o întîrziere de 86 de zile. Astfel, penalitatea calculată pentru 86 zile de întîrziere constituie suma de **7.849,22 lei** (91,27 x 86 zile= 7.849,22 lei).

91. Conform facturii fiscale nr. IV3625417 și a actului lucrărilor executate nr. 8 din 12 iunie 2019 (f. d. 39-40, Vol.1) pârâtul/apelant SRL „Leutis” a achitat suma de 82.440 lei la data de 29 august 2019, cu o întîrziere de 72 de zile. Astfel, penalitatea calculată pentru 72 zile de întîrziere constituie suma de **5.935,68 lei** (82,44 x 72 zile= 5.935,68 lei).

92. Potrivit facturii fiscale nr. IV3625427 și a actului lucrărilor executate nr. 9 din 27 iunie 2019 (f. d. 41-42, Vol. 1) pârâtul/apelant SRL „Leutis” urma să achite suma de 109.920 lei. La data de 29 august 2019 pârâtul/apelant SRL „Leutis” a achitat suma de 52.015,90 lei, cu o întîrziere de 57 zile. Iar, la data de la 19 septembrie 2019 a achitat suma de 57.904,10 lei, cu o întîrziere de 21 de zile. Instanța de judecată potrivit facturii fiscale nr. IV3625427 din 27 iunie 2019, atestă o penalitate în mărime de **7.481,34 lei** ((109,92 lei x 57 zile) + (57,90 lei x 21 zile)= 7.481,34 lei).

93. Conform facturii fiscale nr. IV3625436 și a actului lucrărilor executate nr. 10 din 09 iulie 2019 (f. d. 44-45, Vol. 1) pârâtul/apelant SRL „Leutis” a achitat suma de 99.336,18 lei la data de 19 septembrie 2019, cu o întîrziere de 66 zile. Astfel, penalitatea calculată pentru 66 zile de întîrziere constituie suma de **6.556,44 lei** (99,34 lei x 66 zile=6.556,44 lei).

94. Potrivit facturii fiscale nr. IV3625441 și procesului verbal nr. 11 din 24 iulie 2019 (f. d. 46-47, Vol. 1) pârâtul/apelant SRL „Leutis” a achitat suma de 42.436,02 lei la 19 septembrie 2019, cu o întîrziere de 51 zile. Astfel, penalitatea calculată pentru 51 zile de întîrziere constituie suma de **2.164,44 lei** (42,44 lei x 51 zile=2.164,44 lei).

95. Conform facturii fiscale nr. IV3625452 și actului lucrărilor executate nr. 11 din 08 august 2019 (f. d. 48-49, Vol. 1) pârâtul/apelant SRL „Leutis” a achitat suma de 247.320 lei la 19 septembrie 2019, cu o întîrziere de 36 zile. Astfel, penalitatea calculată pentru 36 zile de întîrziere constituie suma de **8.903,52 lei** (247,32 lei x 36= 8.903,52 lei).

96. Potrivit facturii fiscale nr. IV3625460 și a actului lucrărilor executate nr. 12 din 16 august 2019 (f. d. 50-51, Vol. 1) pârâtul/apelant SRL „Leutis” urma să achite suma de 229.724,40 lei. La data de 19 septembrie 2019 pârâtul/apelant SRL „Leutis” a achitat suma de 12.650,40 lei, cu o întîrziere de 28 zile. Iar, la 26 septembrie 2019 a achitat diferența sumei în mărime de 217.074 lei, cu o întîrziere de 7 zile. Respectiv, penalitatea totală conform facturii fiscale nr. IV3625460 din 16 august 2019 constituie suma de **7.951,65 lei** ((229,72 lei x 28 zile) + (217,07 lei x 7 zile)= 7.951,65 lei).

97. Conform facturii fiscale nr. IM1816702 și a actului lucrărilor executate nr. 14 din 03 septembrie 2019 (f. d. 52-53, Vol. 1) pârâtul/apelant SRL „Leutis” urma să achite suma de 289.962 lei. La data de 26 septembrie 2019 pîrîtul a achitat suma de 82.926 lei, cu o întîrziere de 17 zile. Iar, la 12 noiembrie 2019 a achitat diferența datoriei în sumă de 207.036 lei, cu o întîrziere de 47 zile. Respectiv, penalitatea totală conform facturii fiscale nr. IM1816702 din 03 septembrie 2019 constituie suma de **14.660,20 lei** ((289,96 lei * 17 zile) + (207,04 lei * 47 zile)= 14.660,20 lei).

98. Potrivit facturii fiscale nr. IV3624466 și a actului lucrărilor executate nr. 15 din 12 septembrie 2019 (f. d. 55-56, Vol. 1), pârâtul/apelant SRL „Leutis” urma să achite suma de 392.964 lei. La data de 12 noiembrie 2019 pîrîtul a achitat suma de 92.964 lei, cu o întîrziere de 55 zile. Iar, la 27 noiembrie 2019 a achitat

diferența datoriei în mărime de 300.000 lei, cu o întîrziere de 15 zile. Respectiv, penalitatea totală conform facturii fiscale nr. IV3624466 din 12 septembrie 2019 constituie suma de **26.112,80 lei** ((392,96 lei * 55 zile) + (300 lei * 15 zile) = 26.112,80 lei).

99. Conform facturii fiscale nr. IV3625478 și a actului lucrărilor executate nr. 16 din 10 octombrie 2019 (f. d. 59-60, Vol. 1) pârâtul/apelant SRL „Leutis" urma să achite suma de 265.020 lei. La data de 03 februarie 2020 pîrîtul a achitat suma de 200.000 lei, cu o întîrziere de 110 zile. Ulterior, la 11 februarie 2020 pîrîtul a achitat suma de 10.674 lei, cu o întîrziere de 8 zile. Iar, la 12 februarie 2020 a achitat diferența datoriei în mărime de 54.346 lei, cu o zi întîrziere. Respectiv, penalitatea totală calculată conform facturii fiscale nr. IV3625478 din 10 octombrie 2019 constituie suma de **29.726,71 lei** ((265,02 lei x 110 zile) + (65,02 lei x 8 zile) + (54,35 lei x 1 zi)= 29.726,71 lei).

100. Potrivit facturii fiscale nr. IV6177301 și a actului lucrărilor executate nr. 17 din 17 octombrie 2019 (f. d. 64-65, Vol. 1) pârâtul/apelant SRL „Leutis" a achitat suma de 142.075,50 lei la data de 12 februarie 2020, cu o întîrziere de 112 zile. Astfel, penalitatea calculată pentru 112 zile de întîrziere constituie suma de **15.912,96 lei** (142,08 lei * 112 zile= 15.912,96 lei).

101. Conform facturii fiscale nr. IV6177318 și a actului lucrărilor executate nr. 18 din 19 noiembrie 2019 (f. d. 66-67, Vol. 1), pârâtul/apelant SRL „Leutis" urma să achite suma de 161.523,60 lei. La data de 12 februarie 2020 pârâtul/apelant SRL „Leutis" a achitat suma de 103.578,50 lei, cu o întîrziere de 79 zile. Ulterior, la 27 februarie 2020 a achitat diferența datoriei în sumă de 57.945,10 lei, cu o întîrziere de 15 zile. Respectiv, penalitatea totală potrivit facturii fiscale nr. IV6177318 din 19 noiembrie 2019 constituie suma de **13.629,33 lei** ((161,52 lei * 79 zile) + (57,95 lei * 15 zile) = 13.629,33 lei).

102. Potrivit facturii fiscale nr. IV6177323 și a actului lucrărilor executate nr. 19 din 22 noiembrie 2019 (f. d. 69-70, Vol. 1), pârâtul/apelant SRL „Leutis" a achitat suma de 114.259,08 lei la data de 27 februarie 2020, cu o întîrziere de 91 zile. Astfel, penalitatea calculată pentru 91 zile de întîrziere constituie suma de **10.397,66 lei** (114,26 lei x 91 zile= 10.397,66 lei).

103. Conform facturii fiscale nr. IV6177327 și a actului lucrărilor executate nr. 20 din 29 noiembrie 2019 (f. d. 71-72, Vol. 1), pârâtul/apelant SRL „Leutis" a achitat suma de 117.480 lei la data de 27 februarie 2020, cu o întîrziere de 84 zile.

Astfel, penalitatea calculată pentru 84 zile de întîrziere constituie suma de **9.868,32 lei** (117,48 lei x 84 zile= 9.868,32 lei).

104. Potrivit facturii fiscale nr. IV6177333 și a actului lucrărilor executate nr. 21 din 12 decembrie 2019 (f. d. 73-74, Vol. 1), pârâtul/apelant SRL „Leutis" urma să achite suma de 225.450 lei. La data de 27 februarie 2020 pârâtul/apelant SRL „Leutis" a achitat suma de 110.315,82 lei, cu o întîrziere de 71 zile. Ulterior, la 28 februarie 2020, a achitat diferența datoriei în sumă de 115.134,18 lei, cu o întîrziere de o zi. Respectiv, penalitatea totală conform facturii fiscale nr. IV6177333 din 12 decembrie 2019 constituie suma de **16.122,08 lei** ((225,45 lei* 71 zile) + (115,13 lei * 1 zi) = 16.122,08 lei).

105. Conform facturii fiscale nr. IM1816719 și a actului lucrărilor executate nr. 22 din 31 decembrie 2019 (f.d. 75-76, Vol. 1) pârâtul/apelant SRL „Leutis" a achitat suma de 69.720 lei la data de 28 februarie 2020, cu o întîrziere de 53 zile. Astfel, penalitatea calculată pentru 53 zile de întîrziere constituie suma de **3.695,16 lei** (69,72 lei * 53 zile=3.695,16 lei).

106. În finalitatea celor relatate supra, prima instanță corect a dispus încasarea penalității în mărime de 234.994,99 lei din contul SRL „Leutis" în beneficiul SRL „Reviral-Grup", conform calculului descifrat anexat la actele cauzei (f. d. 11-12 vol. II).

107. Or, contrar obligațiilor asumate în temeiul contractului nr. 05 din 04.01.2019, pârâtul/apelant SRL „Leutis" nu și-a executat obligația de plată privind livrarea bunurilor și executarea lucrărilor în termen, fapt ce îndreptățește intimatul/reclamant să solicite încasarea penalității.

108. Aici, Colegiul judiciar respinge argumentele invocate în apel cu referire la încălcarea termenului de prescripție extintivă la calcularea penalităţii.

109. Or, potrivit art. 186^1 Cod de procedură civilă, (1) Cererile depuse în instanţa de judecată peste termenul de prescripţie extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanţa de judecată a excepţiei de tardivitate.

110. Prin urmare, prin încheierea protocolară din 30 noiembrie 2022 (f. d. 58 vol. II) corect s-a restituit cererea privind aplicarea excepției de tardivitate, în condițiile în care aceasta a fost depusă la etapa pledoariilor, contrar normei art.

1861 Cod de procedură civilă, care prevede expres tardivitatea poate fi invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare.

111. În conformitate cu art. 56 alin. (3) şi 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părţile sunt obligate să se folosească cu bună-credinţă de drepturile lor procedurale. Instanţa judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

112. Prin urmare, apelantul nu mai poate invoca nici în instanța de apel, omiterea termenului de prescripție la calcularea penalității.

113. Subsidiar, **Colegiul judiciar** respinge ca nefondate argumentele apelantului privitor la stingerea obligaţiei, în conformitate cu prevederile art. 642 Codul civil (în redacţia legii în vigoare pană la 1 martie 2019). Or, actele cauzei denotă cu certitudine încălcarea termenelor de achitare a plății conform contractului nr. 05 din 04 ianuarie 2019, fapt ce jusitifică încasarea penalității contractuale.

114. La fel, **Colegiul judiciar** reține că, la 10 ianuarie 2020 între SRL „Reviral Grup” în calitate de executor și SRL „Leutis” în calitate de beneficiar, a fost semnat contractul privind livrarea de bunuri și prestarea de lucrări cu ***nr. 03***, prin care SRL „Reviral Grup” și-a asumat obligațiunea livrării de bunuri și executării unor lucrări, iar SRL „Leutis” și-a asumat obligațiunea achitării costului bunurilor livrate și a volumului lucrărilor executate.

115. Conform art. 774 alin. (1) Cod civil (în redacția de după modernizare), în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

116. Conform art. 775 alin. (1) Cod civil (în redacția de după modernizare), debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.

117. Conform art. 858 alin. alin. (1), (2) Cod civil (în redacția de după modernizare), temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

118. Conform art. 901 alin. (1) lit. a) și alin. (5) Cod civil (în redacția de după modernizare), atunci cînd, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa: să ceară executarea silită a obligației. Neexecutarea obligației înseamnă orice abatere,

cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligației și include neexecutarea totală sau parțială a obligației, executarea necorespunzătoare sau cu întîrziere a obligației.

119. Potrivit art. 1375 alin. alin. (1), (2) Cod civil (în redacția de după modernizare) prin contractul de prestări servicii, o parte (prestator) se obligă să presteze celeilalte părţi (beneficiar) anumite servicii, iar aceasta se obligă să plătească retribuţia convenită. Obiectul contractului de prestări servicii îl constituie serviciile de orice natură.

120. Potrivit prevederilor contractuale, SRL „Reviral Grup” s-a obligat printr-un contract să livreze produse și să presteze lucrări persoanei juridice SRL „Leutis”, iar ultimul potrivit pct. 2.3 s-a obligat să achite costul bunurilor livrate și a volumului lucrărilor executate.

121. În speță, contrar obligațiilor contractuale, SRL „Leutis” nu a executat obligația de achitare totală a bunurilor și volumului lucrărilor executate, acumulând o restanță în sumă de 981 776 lei.

122. Astfel, se reține că, potrivit facturii fiscale nr. F/F IM1816748 și a actului lucrărilor executate din 02 aprilie 2020 (f. d. 119-120, Vol.1) pârâtul/apelant SRL „Leutis” urma să achite suma de 534 000 lei.

123. La 08 octombrie 2020 pârâtul/apelant SRL „Leutis” a achitat o parte din datorie în mărime de 83.937,48 lei, iar la 26 noiembrie 2020 a achitat suma de 98.398 lei. Respectiv, datoria restantă potrivit facturii fiscale nr. F/F IM1816748 din 02 aprilie 2020 constituie suma de 351 664,52 lei.

124. Conform facturii fiscale nr. IM1816782, a actului lucrărilor executate nr. 12 și nr. 12A din 21 mai 2020 (f. d. 103-105, Vol. 1) pârâtul/apelant SRL „Leutis” urma să achite suma de 630 111,48 lei.

125. Se mai reține că, ulterior adresării reclamantului/intimat în instanța de judecată, la 22 decembrie 2020, conform ordinului de plată nr. 684 pârâtul/apelant SRL „Leutis” a achitat o parte din datorie, în mărime de 200 000 lei. Iar, la 05 ianuarie 2021, conform ordinului de plată nr. 8 a achitat suma în mărime de 1.602 lei (f. d. 1-2, Vol. 2).

126. La caz, prima instanță corect a concluzionat că, SRL „Reviral-Grup” şi-a executat obligaţia sa faţă de SRL „Leutis” şi anume a livrat bunurile și a prestat lucrări pîrîtului, însă SRL „Leutis” nu a executat integral obligaţia corelativă de plată a sumei cuvenite, motiv pentru care conchide asupra temeiniciei pretenției

formulate de către SRL „Reviral Grup” privind încasarea datoriei restante în mărime de 780 174 lei din contul SRL „Leutis”.

127. **Colegiul judiciar** remarcă că, deși apelantul/pârât a obiectat pe marginea hotărârii contestate privind încasarea datoriei restante în mărime de 780 174 lei, acesta nu a făcut dovada stingerii datoriei.

128. Referitor la afirmațiile invocate în apel precum că facturile fiscale Seria IM1816746 din 31.03.20 şi Seria IM1816748 din 02.04.20, şi actul de îndeplinire a lucrărilor nr. 10 din 31.03.2020 şi actul de îndeplinire a lucrărilor nr. 11 din 02.04.2020 sunt false deoarece asemenea lucrări nu au fost efectuate de fapt, poartă un caracter declarativ.

129. Or, apelantul nu și-a exercitat dreptul de a se adresa în instanța de judecată cu o acțiune privind nulitatea actelor sus menționate, în condițiile în care cererea reconvențională a fost depusă contrar normei art. 172 Cod de procedură civilă, **pînă la începerea dezbaterilor judiciare**, pîrîtul are dreptul să intenteze împotriva reclamantului o acţiune reconvenţională pentru a fi judecată odată cu acţiunea iniţială.

130. În continuare, **Colegiul judiciar** reține că, potrivit pct. 3.1 din contractul nr. 03 din 10.01.2020 privind livrarea de bunuri și prestarea de lucrări, pârâtul/apelant va achita o penalitate de 0,1% din suma neachitată pentru fiecare zi de întîrziere.

131. Potrivit art. 947 alin. (1) Cod civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).

132. Astfel, se reține că, potrivit facturii fiscale nr. IV6177353 și a actului lucrărilor executate nr. 1 din 22 ianuarie 2020 (f. d. 78, 80, Vol. 1), pârâtul/apelant SRL „Leutis” a achitat suma de 99 570,96 lei la data de 28 februarie 2020, cu o întîrziere de 31 zile, or, 0,1% din suma de 99.570,96 lei, constituie 99,57 lei pentru fiecare zi de întîrziere- (99.570,96 lei x 0,1%)/100=99,57 lei. Respectiv, penalitatea totală calculată conform facturii fiscale nr. IV6177353 din 22 ianuarie 2020 constituie sume de **3.086,67 lei** (99,57 lei * 31 zile= 3.086,67 lei).

133. Conform facturii fiscale nr. IV6177357 și a actului lucrărilor executate nr. 2 din 24 ianuarie 2020 (f. d. 82-83, Vol. 1), pârâtul/apelant SRL „Leutis” a achitat suma de 138.866 lei la data de 28 februarie 2020, cu o întîrziere de 29 zile.

Astfel, penalitatea calculată pentru 29 zile de întîrziere constituie suma de **402,23 lei** (13,87 lei * 29 zile= 402,23 lei).

134. Potrivit facturii fiscale nr. IV6177358 și a actului lucrărilor executate nr. 03 și nr. 04 din 28 ianuarie 2020 (f. d. 85-87, Vol. 1), pârâtul/apelant SRL „Leutis" a achitat suma de 168.226,68 lei la data de 28 februarie 2020, cu o întîrziere de 25 zile. Astfel, penalitatea calculată pentru 25 zile de întîrziere constituie suma de **4.205,75 lei** (168,23 lei * 25 zile= 4.205,75 lei).

135. Conform facturii fiscale nr. IM1816724 și a actului lucrărilor executate nr. 5 din 11 februarie 2020 (f. d. 88-89, Vol. 1), pârâtul/apelant SRL „Leutis" urma să achite suma de 270.604,80 lei. La data de 28 februarie 2020 pîrîtul a achitat suma de 22.371,12 lei, cu o întîrziere de 11 zile. Ulterior, la 12 martie 2020, a achitat diferența datoriei în sumă de 248.233,68 lei, cu o întîrziere de 13 zile. Respectiv, penalitatea totală conform facturii fiscale nr. IM1816724 din 11 februarie 2020 constituie suma de **6.203,59 lei** ((270,60 lei x 11 zile) + (248,23 lei x 13 zile) = 6.203,59 lei).

136. Potrivit facturii fiscale nr. IM1816725 și a actului lucrărilor executate nr. 06 din 20 februarie 2020 (f. d. 91-92, Vol. 1), pîrîtul a achitat suma de 22.371,12 lei la data de 12 martie 2020, cu o întîrziere de 15 zile. Astfel, penalitatea calculată pentru 15 zile de întîrziere constituie suma de 335,55 lei (22,37 lei x 15 zile= 335,55 lei).

137. Conform facturii fiscale nr. IM1816731 și a actului lucrărilor executate nr. 07 din 28 februarie 2020 (f. d. 93-94, Vol. 1), pârâtul/apelant SRL „Leutis" urma să achite suma de 522.223,84 lei. La data de 12 martie 2020 pîrîtul a achitat suma de 57.599,84 lei, cu o întîrziere de 7 zile. Ulterior, la 01 aprilie 2020, a achitat diferența datoriei în sumă de 464.624 lei, cu o întîrziere de 20 zile. Respectiv, penalitatea totală conform facturii fiscale nr. IM1816731 din 28 februarie 2020 constituie suma de **12.947,94 lei** ((522,22 lei x 7 zile) + (464,62 lei x 20 zile) = 12.947,94 lei).

138. Potrivit facturii fiscale nr. IM1816737 și a actului lucrărilor executate nr. 08 din 05 martie 2020 (f. d. 96-97, Vol. 1), pârâtul/apelant SRL „Leutis" a achitat suma de 35.376 lei la data de 01 aprilie 2020, cu o întîrziere de 21 zile. Astfel, penalitatea calculată pentru 21 zile de întîrziere constituie suma de **742,98 lei** (35,38 lei * 21 zile= 742,98 lei).

139. Conform facturii fiscale nr. IM1816742 și a actului lucrărilor executate nr. 09 din 12 martie 2020 (f. d. 98-99, Vol. 1), pârâtul/apelant SRL „Leutis" urma

să achite suma de 333.745,92 lei. La data de 09 aprilie 2020 pîrîtul a achitat suma de 50.000 lei, cu o întîrziere de 22 zile. Ulterior, la 10 august 2020, a achitat suma de 213.857,40 lei, cu o întîrziere de 123 zile. Iar, la 23 august 2020, pârâtul/apelant SRL „Leutis" a achitat datoria restantă în sumă de 69.888,52 lei, cu o întîrziere de 44 zile. Respectiv, penalitatea totală conform facturii fiscale nr. IM1816742 din 12 martie 2020 constituie suma de 45.318,91 lei ((333,75 lei * 22 zile) + (283,75 lei x 123 zile) + (69,89 lei x 44 zile) = 45.318,91 lei).

140. Potrivit facturii fiscale nr. IM1816746 și a actului lucrărilor executate nr. 10 din 31 martie 2020 (f. d. 117-118, Vol. 1), pârâtul/apelant SRL „Leutis" urma să achite suma de 246.174 lei. La data de 23 septembrie 2020 pîrîtul a achitat suma de 130.111,48 lei, cu o întîrziere de 161 zile. Ulterior, la 08 octombrie 2020, a achitat diferența datoriei în sumă de 116.062,52 lei, cu o întîrziere de 15 zile. Respectiv, penalitatea totală conform facturii fiscale nr. IM1816746 din 31 martie 2020 constituie suma de **41.374,27 lei** ((246,17 lei x 161 zile) + (116,06 lei x 15 zile) = 41.374,27 lei).

141. Conform facturii fiscale F/F IM1816748 și a actului lucrărilor executate nr. 11 din 02 aprilie 2020 (f. d. 119-120, Vol. 1), pârâtul/apelant SRL „Leutis" urma să achite suma de 534.000 lei.

142. La data de 08 octombrie 2020 pârâtul/apelant SRL „Leutis"a achitat suma de 83.937,48 lei, cu o întîrziere de 176 zile. Ulterior, la 26 noiembrie 2020, a achitat suma de 98.398 lei, cu o întîrziere de 49 zile.

143. La 08 decembrie 2020, potrivit facturii fiscale F/F IM1816748 din 02 aprilie 2020, pârâtul/apelant SRL „Leutis" a admis o restanță în mărime de 351.664,52 lei. Respectiv, penalitatea totală conform facturii fiscale menționate supra constituie suma de **120.608,52 lei** ((534 lei * 176 zile) + (450,06 lei * 49 zile) + (351,66 lei * 13 zile) = 120.608,52 lei).

144. Potrivit facturii fiscale nr. IM1816782 și a actului lucrărilor executate nr. 12 și nr. 12A din 21 mai 2020 (f. d. 103-105, Vol. 1), la data de 08 decembrie 2020, pârâtul/apelant SRL „Leutis" a admis o restanță în mărime de 630.111,48 lei, avînd o întîrziere de 196 zile. Respectiv, la 08 decembrie 2020, penalitatea totală conform facturii fiscale nr. IM1816782 din 21 mai 2020 constituie suma de **113.419,80 lei** ((630,11 lei x 180 zile) = 113.419,80 lei).

145. În această ordine de idei, instanța de judecată a constatat la materialele cauzei calculul penalității de întîrziere pentru anul 2020 care a constituit suma de 348.646,21 lei (f. d. 10, Vol. 2).

146. Prin urmare, instanța de fond just și legal a concluzionat asupra necesității încasării penalității în mărime de 348.646,21 lei din contul SRL ,,Leutis” în beneficiul SRL ,,Reviral-Grup”.

147. Or, contrar obligațiilor asumate în temeiul contractului nr. 03 din 10 ianuarie 2022 nu și-a executat obligația de plată a bunurilor livrate și a lucrărilor executate în termen, fapt ce îndreptățește reclamantul/intimat SRL ,,Reviral-Grup” să solicite penalitate contractuală.

148. Totodată, instanța de fond a reținut și faptul că, SRL ,,Leutis” a acumulat o datorie în mărime de 981 776 lei la contractul nr. 03 din 10 ianuarie 2020 , însă pe parcursul examinării cauzei SRL ,,Leutis” a achitat o parte din datorie și anume: conform ordinului de plată nr. 684 din 22 decembrie 2020 a achitat suma de 200.000 lei, iar conform ordinului de plată nr. 8 din 05 ianuarie 2021 a achitat o altă sumă în mărime de 1 602 lei.

149. Prin urmare, datoria restantă constituie suma de 780 174 lei, conform contractului nr. 03 din 10 ianuarie 2020.

150. Aici, **Colegiul judiciar** relevă că, deși apelantul a obiectat pe marginea hotărârii contestate, inclusiv și încasarea datoriei restante de 780 174 lei, conform contractului nr. 03 din 10 ianuarie 2020, acesta nu a prezentat probe care să confirme stingerea datoriei.

151. De altfel, stingerea parțială a datoriei pe parcursul examinării cauzei denotă recunoașterea obligației de plată.

152. Pornind de la argumentele apelantului rezumate mai sus, Colegiul judiciar notează că întinderea obligației autorității judecătorești de a motiva hotărârea poate varia în funcție de circumstanțele specifice, natura şi complexitatea cauzei (a se vedea Ruiz Torija vs Spania, 9 decembrie 1994, parag. 29).

153. Cu atât mai mult că, instanța de apel, prin prisma jurisprudenței CtEDO şi anume cauza Rebait şi alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995, unde Comisia a menționat că „... art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes”, consideră necesar de a respinge şi alte argumente invocate în apel, mai mult că acestea nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată la caz a normelor de drept material sau procedural de către instanțe.

154. În finalitatea celor relatate supra, **Colegiul judiciar** consideră nefondate argumentele invocate în apel, or acestea poartă un caracter declarativ și formal, constituie o reproducere a circumstanțelor constatate în ședința de judecată, nefiind temei de casare a hotărârii contestate.

Concluzia instanței de apel:

155. Astfel, argumentele invocate de apelant, în susținerea poziției sale, nu pot fi reținute de către instanța de apel, deoarece se combat cu cele invocate supra şi se axează asupra circumstanțelor care au fost constatate şi elucidate pe deplin de instanța de fond, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate şi apreciate cu respectarea normelor de drept procedural şi susținute de normele de drept material.

156. Distinct de cele expuse şi având în vedere faptul că circumstanțele pricinii au fost constatate de către prima instanță şi nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a respinge apelul și de a menține hotărârea primei instanțe și încheierea de corectare.

157. În conformitate cu art. 385 lit. a), art. art. 389, 390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,-

d e c i d e

Se respinge apelul declarat de Leutis SRL.

Se menține hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 decembrie 2022 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de „Reviral-Grup” SRL împotriva „Leutis” SRL cu privire la încasarea datoriei de plată conform contractelor de livrare a bunurilor și prestarea lucrărilor, încasarea penalității de întîrziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă și executorie din momentul pronunțării, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni, de la data comunicării deciziei, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Preşedintele şedinţei, Secrieru Ion
Judecătorul:
Judecătorii: Anton Marina

Cotorobai Vitalie